

BreinCollectief

organiseert een zesdaagse cursus

Ontwerpen, bouwen en inrichten voor dementie

een integrale benadering

Lesdag 1
Vrijdag 2 okt. 2020

Lesdag 2
Vrijdag 6 nov. 2020

Lesdag 3
Vrijdag 15 jan. 2021

Lesdag 4
Vrijdag 12 febr. 2021

Lesdag 5
Vrijdag 19 mrt. 2021

Lesdag 6
Vrijdag 16 apr. 2021

Toelichting

BreinCollectief organiseert in 2020/2021 op vrijdag 2 oktober, 6 november, 15 januari, 12 februari, 19 maart en 16 april de zesdaagse cursus:

Ontwerpen, bouwen en inrichten voor dementie, een integrale benadering.

Voor wie?

Architecten, interieurarchitecten, manager – facilitair & huisvesting, – vastgoed, manager zorginnovatie, beleidsmedewerkers, coördinator Zorg en Welzijn, projectinrichters, bouwmanagers, woningcorporaties, Brein Omgeving Coaches, e.d.

Inzetten op meerdere pijlers

Een integrale benadering is een samenspel van interventies en stappen gedurende het gehele ontwerpproces van idee tot uitvoering in de domeinen:

- Pijler 1 De moderne Hersenkunde
- Pijler 2 De fysieke en sociale omgeving
- Pijler 3 Woon/zorgconcept
- Pijler 4 Licht en gezondheid
- Pijler 5 Architectuur
- Pijler 5 Bewegen
- Pijler 6 Duurzaamheid, ombouwbaarheid
- Pijler 7 Vastgoed

Resultaat

Door de inhoud van de cursus en gerichte feedback op uw werk, kunt u meteen alternatieven toepassen op basis van de Moderne Hersenkunde op renovatie en ontwerpplannen. U bent in staat de verworven vaardigheden te vertalen naar uw eigen werk en te motiveren.

Wist u dat...

- op het terrein van architectuur, bouw en inrichting grote effecten te bereiken zijn door neurowetenschappelijke kennis en Practice Based Evidence (PBE) te integreren?
- er ontwerpprincipes zijn die op alle domeinen toepasbaar zijn?
- een hoog en afwisselend lichtniveau een positief effect heeft op de gezondheid en alertheid van ouderen en medewerkers?
- een beleavingsgericht wandelcircuit binnen en buiten verleidt tot meer doelgericht bewegen?
- een juiste en passende ruimtelijke indeling, geschikte kleuren en materialen noodzakelijk zijn voor de zelfredzaamheid van mensen met dementie?

Toelichting

Inleiding

Doordat we steeds ouder worden, neemt het aantal ouderen toe en daarmee ook de kans op dementie. Dit heeft grote consequenties voor woningcorporaties, zorgorganisaties, bestuurders, architecten en de samenleving als geheel. Een integrale kijk op wonen met zorg voor mensen met dementie, vraagt om een effectieve kennisdeling, gebruik van wetenschappelijk onderzoek in combinatie met Practice Based Evidence. De steeds hoger oplopende kosten in de gezondheidszorg stellen ons voor maatschappelijke opgaven waarin meedoen telt. Nu is de tijd om innovatief en duurzaam te renoveren, te ontwerpen en te bouwen.

Visie

Een onderbouwde visie van de organisatie dient in alle fases leidend te zijn. En daarmee ook de keuzes en besluiten die gedurende het gehele nieuwbouw of renovatieproces genomen worden. In plaats van te kijken naar alleen het nut van gebouwen, zijn het in onze visie ook objecten waarvoor een strategische investering grote winsten kan opleveren in de toekomst, vanuit humaan en financieel oogpunt.

Kennis uit de nieuwe hersenkunde

Mevr. dr. Anneke van der Plaats (sociaal geriater) bestudeerde de neurowetenschappen en maakte complexe kennis praktisch toepasbaar. Zij bestudeerde de werking van het gezonde en van het beschadigde brein en 'vertaalde' deze kennis naar een begrijpelijk verklaringsmodel. Bij volledig gave hersenen beschikt iemand over een groot scala aan mogelijkheden tot bewust gedrag. Hoe meer er beschadigd is, hoe minder men over dit gedrag kan beschikken. Het gedrag wordt vooral emotioneel bepaald en daardoor afhankelijk van externe factoren.

Effecten

Inmiddels is bekend dat gebouwen een grotere invloed hebben op de kwaliteit van leven en gedrag van mensen die zorg nodig hebben, dan op welke andere groep ook. Met de huidige kennis en ervaring zijn er grote effecten te bereiken door te kijken naar de continue wisselwerking tussen de invloed van de omgeving en de gebruiker. De fysieke omgeving kan de gedragsmogelijkheden van een individu bepalen (en beperken) en zodoende een directe invloed hebben op het functioneren van bewoners en medewerkers.

Consequenties voor de architectuur

In deze cursus zal de werking van de hersenen zodanig worden verwoord dat de cursist inzicht krijgt in wat dat voor nieuwe mogelijkheden biedt voor het eigen vakgebied. Het gaat hier om algemene principes die voor alle mensen met een hersenbeschadiging gelden. En ze zijn zelfs gunstig voor niet-dementerende mensen. U gaat vanzelf met andere ogen kijken naar de omgeving.

Programma dag 1

Vrijdag 2 okt. 2020

BRAINSTORM

09.00 – 9.30 uur	Registratie en ontvangst Jos Slutter en Sylvia de Koning
09.30 – 12.30	Erica van de Veerdonk
13.00 – 16.30	Jos en Sylvia

9.30 – 12.30 uur PLENAIR

Hoe functioneren gezonde hersenen en wat gaat er mis in het aangedane brein? Van theoretisch concept naar dagelijkse praktijk.

- de verdeling van functie in onderbrein en bovenbrein
- gevolgen van defecten in geheugen en waarneming
- de werking van de hersenen
- gedragsbeïnvloeding
- Brein Omgeving Methodiek™ (BOM)?

11.00 – 11.15 uur PAUZE

11.15 – 12.30 uur Vervolg:

12.30 – 13.00 uur LUNCH

13.00 – 13.30 uur PLENAIR

We is wie en welke relatie is er met dementie?

- voorstellen en kennismaken
- uw motivatie
- uw werk en dementie

13.30 – 15.00 uur PLENAIR

De omgeving als kompas voor het brein

- de relatie tussen brein en fysieke omgeving
- de architectuur als gunstige of ongunstige omgevingsfactor
- het gebouw en de inrichting als hulpmiddel voor het brein
- de buitenruimte: een vergeten terrein

15.00 – 15.10 uur PAUZE

15.10 – 16.30 uur Vervolg

De observatie opdracht:

- wat heeft u waargenomen?
- uw visie op de geobserveerde omgeving
- toelichting 2de praktijkopdracht

16.30 uur AFSLUITING

Programma dag 2

Vrijdag 6 nov. 2020

EEN INTEGRALE KIJK

09.00 – 9.30 uur	Registratie en ontvangst
09.30 – 11.00	Sylvia en Jos
11.05 – 12.30	Paul Vlaar
13.00 – 15.00	Arnout Siegelaar
15.15 – 16.30	Sylvia en Jos

9.30 – 11.00 uur INTERACTIEF

De hersenkunde als uitgangspunt

- routing van A naar B?
- functies wonen en ondersteunende voorzieningen
- connectie tussen zorgvisie en dagelijkse praktijk
- verrijken van de omgeving

11.00- 11.05 uur PAUZE

11.05- 12.30uur PLENAIR

Bouwen voor het brein

- welzijn voor mensen met een beschadigd brein en hoe draagt hun omgeving daaraan bij?
- realiseren waardevolle huisvesting tegen lagere kosten
- rol architect, opdrachtgever en bouwpartners bij ontwerpen en bouwen voor specifieke doelgroepen
- Biophillic

12.30 – 13.00 uur LUNCH

13.00- 15.00 uur PLENAIR

Van visie naar ontwerp

- hoe lees ik een missie, visie en organisatiedoelstellingen van zorgaanbieders?
- de vertaling van missie, visie en organisatiedoelstellingen naar waarde van vastgoed
- ontwerpuitgangspunten voor het programma van Eisen
- keuzes maken in samenspraak met opdrachtgevers

15.00- 15.15 uur PAUZE

15.15-16.30 uur Multidisciplinair samenwerken

Prikkelende samenspraak: inzichten op weg naar een ideaal

- wat zou je nu al anders doen en waarom?
- woonkamer, keuken en sanitair
- werken met de BOM™

16.30 uur AFSLUITING

Programma dag 3

Vrijdag 15 jan. 2021

INSPIRATIE LAB

09.00 – 9.30 uur	Registratie en ontvangst
09.30 – 12.30	Sjaak Aveskamp
13.00 – 15.00	Toine Schoutens
15.10 – 16.30	Jos en Sylvia

9.30 – 11.00 uur PLENAIR

Behoud van visie tijdens het proces

- wie worden wanneer bij het ontwerp betrokken en waarom?
- hoe wordt het bouwproces ingericht (sturing, fasering, bewaking/beheersing, communicatie)?
- welke valkuilen en dilemma's kom je onderweg tegen en wat zijn geschikte oplossingsrichtingen?

11.00 – 11.15 uur PAUZE

11.15 – 12.30 uur Vervolg Sjaak Aveskamp

12.30 – 13.00 uur LUNCH

13.00 – 15.00 uur PLENAIR

Licht als niet-farmacologisch medicijn

- licht en de biologische klok
- licht voor mensen met dementie
- licht voor verpleeg – en verzorgingshuizen
- sundowning effect
- hoe optimaliseer je licht in de eigen woongroep, organisatie?

15.00– 15.10 uur PAUZE

15.10–16.30 uur Multidisciplinair samenwerken

Casus in context I

- woonkamer, keuken en sanitair
- werken met de BOM™

16.30 uur AFSLUITING

Programma dag 4

Vrijdag 12 febr. 2021

BEWEEGWIJZ

09.00 – 9.30 uur Registratie en ontvangst
09.30 – 11.30 Jarno Nillesen
11.35 – 14.00 Jan van de Rakt
14.15 – 16.30 Sylvia en Jos

9.30 – 11.30 uur PLENAIR
De rol van architectuur in gezondheid en geluk van mensen met dementia

- architectuur als verbinder tussen wonen, kwaliteit van leven en de samenleving
- hoe architectuur ontmoeten bevordert
- een intuïtief leesbare woonomgeving
- inbreng eigen casus: welke onderdelen gelukt/minder gelukt?

11.30- 11.35 uur PAUZE

11.35 – 12.30 uur PLENAIR
Beweging, zorg en omgeving

- verlies van automatische bewegingspatronen
- de mogelijkheden van de bewoner
- een uitgerichte omgeving en zelfstandigheid/zelfredzaamheid

12.30- 13.00 uur LUNCH

13.00 – 14.00 uur Vervolg Jan van de Rakt

14.00 – 14.15 uur PAUZE

14.15 – 16.30 uur Multidisciplinair samenwerken

Casus in context II

- beleefgebieden en prikkelattributen

16.30 uur AFSLUITING

Programma dag 5

Vrijdag 19 mrt. 2021

REALISATIE IN DE PRAKTIJK

09.00 – 9.30 uur Registratie en ontvangst
09.30 – 16.30 Jos en Sylvia

9.30 – 11.00 uur PLENAIR

**Kennismaking met sensorische
informatieverwerking (SI)**

- SI: wat is dat?
- verstoorde sensorische informatieverwerking-
alertheidsfases
- ervaren van verstoorde prikkelverwerking

11.00- 11.15 uur PAUZE

11.15 – 12.30 uur SAMENWERKEND LEREN

Casus in context III

- kleurwaarneming
- kleurgebruik

12.30- 13.00 uur LUNCH

13.00 – 14.30 uur SAMENWERKEND LEREN

Het verlaten van gebaande paden

- werken met de moderne Hersenkunde
- werken met de BOM™
- werken in kleine groepen

14.30 – 14.45 uur PAUZE

14.45 – 16.30 uur

ledere groep cursisten geeft een eigen
presentatie over:

- huiskamer, gangen, sanitair of beleefgebieden

16.30 uur AFSLUITING

Programma dag 6

Vrijdag 16 apr. 2021

BETER EN WIJZER

09.00 – 9.30 uur Registratie en ontvangst

09.30 – 12.30 Lida Waterlander

13.00 – 16.30 Sylvia en Jos

9.30 – 11.00 uur

Presenteren van een plan aan opdrachtgevers, bouwpartners en gebruikers DEAL® Omgaan met onbegrip, onwetendheid en weerstanden bij het presenteren van een bouwplan/veranderplan

- veranderingen veroorzaken spanning en weerstand
- DEAL® gedragsstijlen
- reacties op veranderingen – zowel positief en negatief
- negatieve reacties op veranderingen – bij jezelf en anderen leren herkennen en hanteren
- herkennen van coöperatief gedrag bij gesprekspartners tijdens de presentatie van een plan
- herkennen van weerstanden bij gesprekspartners tijdens de presentatie van een plan

11.00 – 11.15 uur PAUZE

11.15 – 12.30 uur Vervolg Lida Waterlander

- wat betekenen de veranderingen voor collega's, mantelzorgers, vrijwilligers
- Invloed op overige betrokkenen – zoals ondersteunende diensten?
- de professionele aanpak van een veranderingsproces
- maken van een presentatie voor het plan
- presenteren in de groep en elkaar feedback geven

12.30 – 13.00 uur LUNCH

13.00 – 14.30 uur

Resultaten Lab en Toets

- kiezen van casussen volgens de Balint-methode
- presenteren van uitgewerkte casussen

14.30 – 14.45 uur PAUZE

14.45 – 16.00 uur

3 -2 -1

- 3 dingen die je geleerd hebt
- 2 interessante onderwerpen
- 1 onbeantwoorde vraag

16.30 uur AFSLUITING

16.30 – 17.00 uur UITREIKING CERTIFICAAT EN DRANKJE/HAPJE

Docenten/Vorbereidingscommissie

DOCENTEN

Dhr. Stefan Smeenk,

Inspirator, onderwijsbegeleider politiekorps Oosterbeek

Mw. drs. Erica van de Veerdonk

Sociaal gerontoloog, verpleegkundige, adviseur Omgevingszorg, promovendus innovatieve technologie 'Robot Roos'

Mw. Sylvia de Koning

De Koning Creaties, omgevingsvormgever, docent en adviseur bouwen en inrichten voor dementie zorginstellingen en architecten, Arnhem

Dhr. Jos Slutter

Eigenaar Hoofd-Stuk, spreker, docent en adviseur Omgeving, Dementie & (N)AH, Arnhem

Dhr. Toine Schoutens

Lichtexpert FLUXPLUS BV.

Human Centric Lightning, Tilburg

Dhr. dr. Paul Vlaar

Eigenaar en algemeen directeur Ooijevaar

Bevlogen Bouwers, Alkmaar

Dhr. drs. Arnout Siegelaar MPE MRE

Promovendus over de impact van de fysieke omgeving op gezondheid

Eigenaar Woonzorgconcept, Apeldoorn

Dhr. ir. Jarno Nillesen

Auteur Dimensie voor Dementie

Architect, senior partner Wiegerinck Architecten, Arnhem

Mevr. Lida Waterlander

Onderwijsadviseur BreinCollectief

Waterland Consult Organisatieadvies, Training, Coaching, Zutphen

Dhr. drs. Sjaak Aveskamp

Voormalig directeur Dementiezorg/Niet aangeboren hersenletsel/Gerontopsychiatrie De Zorggroep, Venray

Dhr. Jan van der Rakt

Fysiotherapeut, docent neurorevalidatie, Wijchen

Algemene informatie

DOELGROEPEN

Deze praktijkgerichte cursus is bedoeld voor beroepsgroepen die meer willen weten over de impact van architectuur, gebouwen, interieurs en buitenruimten op het gedrag van mensen met dementie en medewerkers. (Architecten, interieurarchitecten, facilitair managers, vastgoedmanagers, managers Zorg en Welzijn, managers Gastvrijheid, projectinrichters, bouwmanagers, Brein Omgeving Coaches e.d.)

STUDIEWIJZE

Voorafgaand aan de cursus krijgt u een observatie opdracht in een organisatie waar u werkzaam bent, of bent geweest. Hiermee brengt u in kaart wat gunstige en ongunstige omgevingsfactoren zijn in het door u ontworpen gebouw of interieur, welke u in beheer heeft, waarvan u het ontwikkel- en bouwproces begeleidt of waar u directeur of manager bent. U doet dit aan de hand van een vragenlijst en door u ter plekke gemaakte foto's. U kiest een project of ontwerp dat tijdens de gehele cursus uw eigen casus zal zijn. Tussen de bijeenkomsten heeft u gelegenheid het geleerde in de praktijk te brengen en werkt u aan praktijkopdrachten. Door gerichte feedback op uw werk, kunt u alternatieve ideeën toepassen op ontwerpplannen. U kunt de inmiddels verworven vaardigheden vertalen naar uw eigen werk. Aan het eind van de cursus maakt u een plan dat het gehele proces vanaf visie tot uitvoering behandelt. Dit plan komt interdisciplinair tot stand. Heeft u de gehele cursus gevolgd, dan ontvangt u hiervoor een certificaat.

LOCATIE

De cursus vindt plaats op een mooie locatie in het groen: Arnhems Buiten. Het terrein ligt aan de Utrechtseweg 310, 6812 AR Arnhem, gebouw B07. Goed bereikbaar via openbaar vervoer. Er is voldoende ruimte op te parkeren.

ACCREDITATIE/CERTIFICAAT

- Deze nascholing past in de primaire doelstelling om kennis op peil te houden, en/of te versterken en het vergroten van vaardigheden en inzicht. De activiteit valt binnen de reikwijdte van diverse vakgebieden en heeft een directe relevantie voor de beroepsuitoefening.
- Accreditatie is aangevraagd voor architecten en ergotherapeuten.
- Aan het eind van de cursus ontvangt u een certificaat.

DUUR & TIJD

Oktober - April 2020-2021 (6 vrijdagen) van 9.00 tot 16.30 uur

BETALEN

De kosten voor deelname aan de 6 daagse cursus bedragen € 1.982,64 (exclusief 21 % btw € 416,36) Dit bedrag is inclusief koffie, thee, lunch. De studiegids zal digitaal worden toegestuurd.

INSCHRIJVEN

U kunt zich inschrijven via Dementie-winkel.nl op webpagina

www.dementie-winkel.nl/cursus-ontwerpen-bouwen-inrichten-dementie.

Of stuur voor meer informatie een e-mail naar info@dementie-winkel.nl of bel met M: 06 23 32 56 15

- U ontvangt na overmaking van het cursusbedrag aanvullende informatie en uw eerste observatie opdracht.
- Voor deze cursus is het maximaal aantal deelnemers vastgesteld op 12 en minimaal 9.

Het BreinCollectief is een samenwerkingsverband van deskundigen die de 'moderne Hersenkunde' toepassen in de dagelijkse praktijk van wonen, zorg en welzijn voor mensen met een hersenbeschadiging.

www.breincollectief.nl